

ŚWIATOWA DEKLARACJA PRAW ZWIERZĘCIA
uchwalona przez UNESCO w dniu 15.10.1978 w Paryżu

WSTĘP

*...Z uwagi na to, że każde zwierzę, jako istota żywa, ma prawa w sferze moralnej; że nieznajomość i nieuznanie tych praw spowodowały człowieka i prowadzą go nadal na drogę przestępstw przeciwko naturze i zwierzętom; że uznanie przez gatunek ludzki prawa innych gatunków zwierzęcych do egzystencji stanowi podstawę do współistnienia wszystkich istot żywych;
że człowiek dopuścił się zbrodni wytępienia wielu gatunków zwierzęcych i że nadal istnieje ta sama groźba; że poszanowanie zwierząt przez człowieka wiąże się z poszanowaniem ludzi między sobą i że już od najmłodszych lat należy uczyć człowieka obserwować, rozumieć, szanować i kochać zwierzęta...*

NINIEJSZYM OBWIESZCZA SIĘ:

Art.1.

Wszystkie zwierzęta rodzą się równe wobec życia i mają te same prawa do istnienia.

Art.2.

- a/ Każde zwierzę ma prawo do poszanowania
- b/ Człowiek, jako gatunek zwierzęcy, nie może rościć sobie prawa do tępienia innych zwierząt ani do ich niehumanitarnego wyzyskiwania. Ma natomiast obowiązek wykorzystania całej swej wiedzy dla dobra zwierząt.
- c/ Każde zwierzę ma prawo oczekiwać od człowieka poszanowania, opieki i ochrony.

Art. 3.

- a/ Żadne zwierzę nie może być przedmiotem maltretowania i aktów okrucieństwa.
- b/ Jeśli okaże się, że śmierć zwierzęcia jest konieczna, należy uśmiercić je szybko, nie narażając na ból i trwogę.

Art.4.

Każde zwierzę, które należy do gatunku dzikiego, ma prawo do życia na wolności w swym naturalnym otoczeniu: ziemskim, powietrznym lub wodnym, oraz prawo do rozmnażania się. Każde pozbawienie wolności, choćby w celach edukacyjnych jest pogwałceniem tego prawa.

Art.5.

- a/ Każde zwierzę, należące do gatunku, który żyje zazwyczaj w środowisku ludzkim, ma prawo żyć i rosnąć zgodnie z rytmem i warunkami życia i wolności właściwymi dla swego gatunku.
- b/ Każde zakłócenie tego rytmu i tych warunków przez człowieka w celach merkantylnych, jest pogwałceniem tego prawa.

Art.6.

- a/ Każde zwierzę, które człowiek wybrał na swego towarzysza, ma prawo żyć tak długo, jak pozwala na to jego gatunkowi natura.
- b/ Porzucenie zwierzęcia jest aktem okrutnym i nikczemnym.

Art.7.

Każde zwierzę pracujące dla człowieka ma prawo do rozsądnego ograniczania czasu i intensywności pracy, do właściwego wyżywienia i wypoczynku.

Art.8.

- a/ Doświadczenia na zwierzętach, które wiążą się z cierpieniem fizycznym i psychicznym, są pogwałceniem praw zwierzęcia, zarówno w przypadku doświadczeń medycznych, naukowych,

handlowych jak i wszystkich innych.

b/ Należy w tym celu stosować i rozwijać metody zastępcze.

Art.9.

Jeżeli człowiek hoduje zwierzę w celach żywnościowych, należy je karmić, hodować, przewozić i uśmiercać, nie narażając go na niepokój i ból.

Art.10.

a/ Żadne zwierzę nie może być traktowane jako zabawka dla człowieka.

b/ Wystawianie zwierząt na pokaz, oraz widowiska z udziałem zwierząt narażają na szwank godność zwierzęcia.

Art.11.

Każdy akt, prowadzący do zabicia zwierzęcia bez koniecznej potrzeby jest mordem, czyli zbrodnią przeciw życiu.

Art.12.

a/ Każdy akt prowadzący do uśmiercania dużej ilości zwierząt dzikich, jest masowym morderstwem, czyli zbrodnią przeciw gatunkowi.

b/ Niszczenie i zatrucie środowiska naturalnego sieje śmierć.

Art. 13.

a/ Zwierzę martwe należy traktować z poszanowaniem.

b/ Sceny przemocy, której ofiarą padają zwierzęta, nie powinny mieć wstępu na ekrany kin i telewizji, chyba że jest to demonstracja zbrodni dokonywanych na zwierzętach.

Art.14.

a/ Stowarzyszenia ochrony i opieki zwierząt powinny mieć przedstawicieli na szczeblu rządowym.

b/ Prawa zwierząt powinny być ustawowo chronione tak jak prawa ludzi.